

צו לפי סעיף 45 לפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979

החלטה 2-13

בפני:

השופט (בדימוס) אמנון סטרשנוב

בעניין שבין:

הקובל

המשנה למנכ"ל משרד הבריאות

ע"י ב"כ - עו"ד אייל חקו

לבין:

הנקבל

ד"ר ברנט רוטנברג

ע"י ב"כ - עו"ד ערן קייזמן

ה ח ל ט ה

העובדות

1. ד"ר ברנט רוטנברג (להלן – ד"ר רוטנברג או הנקבל), הוא רופא שיניים מורשה, בעליה של מרפאה לטיפול שיניים בירושלים.

במהלך התקופה שבין 9.3.06 לבין 19.8.07, במשך למעלה משנה, נתן הנקבל במרפאת השיניים שלו לאחד ממטופליו, שהינו עבריין אשר היה נתון במעצר בית בעקבות כתב אישום שהוגש כנגדו בגין עבירות של סחיטה באיומים, אישורים רפואיים כוזבים בדבר טיפולים שהלה קיבל, כביכול במרפאתו. הנקבל נתן לעבריין את האישורים במספר פעמים בלתי ידוע, תוך שידע כי בעזרת האישורים הכוזבים הללו הוא יוכל להשתחרר ממעצר הבית בו היה נתון, שלא כדין.

2. בתאריך 22.8.07 הוציא הנקבל אישור נוסף, שעניינו טיפול שקיבל המטופל, כביכול ביום 16.8.07 – ומסר את האישור הכוזב לידי בלש של משטרת ישראל. בהזדמנויות אחרות, נתן הנקבל למטופל אישורים בהם ציין זמני טיפול ארוכים יותר מכפי שהיו בפועל, ושוב, על-מנת לאפשר לו להשתחרר ממעצר הבית בו היה נתון כדין.

פסיקת בית המשפט

3. בגין מעשיו אלה, הוגש נגד ד"ר רוטנברג כתב אישום לבית משפט השלום ירושלים (ת.פ 3941-09) בו יוחסו לו עבירות של סיוע לקבלת דבר בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 415 בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, וכן סיוע להפרת הוראה חוקית, לפי סעיף 287(א) בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין.

בעקבות הודאתו של הנאשם במעשים המיוחסים לו, החליט בית המשפט ביום 2.5.12, לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהטיל עליו צו שירות לתועלת הציבור (של"צ) למשך 180 שעות, ללא הרשעה.

בית משפט השלום קבע, בין היתר, כי:

"... ברי כי הנאשם, המטפל בין השאר במטופלים נזקקים וכאלה החיים בשולי החברה, נפל במשך הזמן קרבן להתנהגותו המאיימת של המטופל המיוחד הזה כלפיו, שניצל את טוב לבו, את מסירותו ואת נכונותו לסייע, כדי לקבל ממנו את האישורים שביקש..."

הקובלנה

4. בעקבות מעשים אלה, הגיש המשנה למנכ"ל משרד הבריאות, ביום 24.5.12, קובלנה נגד ד"ר רוטנברג, על כך שהתנהג בדרך שאינה הולמת רופא שיניים מורשה, כאמור בסעיף 45(1) לפקודת רופאי השיניים [נוסח חדש], התשל"ט-1979.

דו"ח ועדת המשמעת

5. הנקבל הודה במעשיו בעת הדיון בוועדת המשמעת, ולדברי בא-כוחו, עו"ד קייזמן, הנקבל הוא אדם נורמטיבי, המנהל לאורך שנים שגרת חיים שעיקרה עבודה רבה לפרנסתו המלווה בעשייה למען הזולת בהתנדבות. הוא נקלע למצוקה עקב הנסיבות החריגות בהן היה נתון, וחששו מהמטופל העברייני באם לא ייתן לו את האישורים הכוזבים. עוד ציין עו"ד קייזמן את העובדה שמדובר באירועים שקרו בשנים 2006 – 2007, את עינויי הדין שעבר הנקבל ואת תרומתו הרבה לקהילה, ועל-כן ביקש מהוועדה להסתפק בעונש של נזיפה. הנקבל הודה, כאמור במיוחס לו, הביע צער וחרטה על מעשהו וביקש לראות בכך מעידה חד-פעמית.

ב"כ הקובל עמד בסיכומיו על חומרת מעשיו של הנקבל, תוך שהדגיש את הזיקה ההדוקה בין מעשיו לבין עיסוקו כרופא. ב"כ הקובל הדגיש כי מעשיו של הנקבל משקפים התנהגות מקצועית פסולה, הפוגעת במעמד מקצוע הרפואה ובאמון הציבור. לפיכך, המליץ ב"כ הקובל להתלות את רשיונו של הנקבל למשך חדש ימים.

6. בהחלטתה קבעה הוועדה כי היא רואה בחומרה את התנהגותו של הנקבל, אשר סיפק אישורים כוזבים למטופל, ובכך סייע לו להפר הוראה חוקית ולחבל במעצר הבית בו היה נתון, שוב ושוב.

לאחר ששקלה גם את נסיבותיו האישיות של הנקבל, החליטה הוועדה שלא למצות עמו את הדין, תוך שקבעה כדלהלן:

"משהעמדנו האינטרס הציבורי שיש להגן עליו מול היבטיו האישיים של הנקבל והנסיבות אליהן נקלע, הגענו לכלל מסקנה, פה אחד, כי לא נכון יהיה למצות עימו הדין בדרך של התליית רישיון, כבקשת התביעה, בחינת ייקוב הדין את ההר וכי יש לנהוג בו במידת הרחמים. למיטב שיפוטנו, המקרה שבפנינו הוא אחד מאותם מקרים חריגים ויוצאי דופן אשר בהם ניסיון להגן על האינטרס הציבורי בדרך של התליית רישיון, ספק אם הוא צעד מידתי וראוי בנסיבות אלה וספק אם ישיג את מטרתו".

אשר על-כן, ממליצה הוועדה להטיל על הנקבל אמצעי משמעת של נזיפה.

החלטה

7. סבורני, כי התנהגותו של הנקבל בפרשה זו הינה רעה וחמורה ביותר, שעה שהוא נתן, שוב ושוב, אישורים כוזבים למטופל שלו, על-מנת שזה יוכל למלט עצמו ממעצר בית חוקי בו היה נתון בעקבות כתב אישום שהוגש כנגדו. בכך לא רק שהכשיל קשות את מערכת אכיפת החוק במדינה, אלא אף הפר את אמון הציבור במקצוע הרפואה, שעה שקיימת זיקה הדוקה בין מעשיו הנלווים לבין עיסוקו כרופא, כפי שציין, ובצדק, ב"כ הקובל.

גם בית משפט השלום קבע בהחלטתו כי:

"...אין להכביר במלים בדבר המכשלה הרבה הטמונה במעשיו של הנאשם, ושעיקרה פגיעתו באמון המוחלט שחייב הציבור לרחוש לדיוקם ולמהימנותם של מסמכים רפואיים ואישורים שונים, היוצאים מתחת ידו של רופא והחתומים על ידו. ...רופא החותם על אישור רפואי שאין תוכנו כבירו וביודעו כי המציאות העולה ממנו אינה המציאות שהתרחשה בפועל, פוגע פגיעה של ממש בענין ציבורי חשוב ובתדמיתם של הרופאים".

8. הדברים הללו מקובלים עליי לחלוטין, אך חוששני כי הוועדה לא נתנה משקל ראוי לחומרת התנהגותו של הנקבל בפרשה זו, לזיקה ההדוקה בין מעשיו לבין מקצועו כרופא, להפרת האמון הבוטה מצידו ולהכשלת רשויות המדינה, בכך שסייע למטופל למלט עצמו, פעמים אין ספור, ממעצר הבית בו היה נתון כדין. חוששני, כי נסיבותיו האישיות של הנקבל, כפי שפורטו בהרחבה הן על-ידי ב"כ הנקבל והן ע"י בית משפט השלום והוועדה עצמה – אין בהם כדי להצדיק סטייה כה חריפה מרמת ענישה הולמת וראויה, המתחייבת בעיניי, מחומרת המעשים. כאן המקום להדגיש, כי מתן האישורים הכוזבים נעשה בשיטתיות, לאורך תקופה ממושכת של כשנה וחצי, ואין לראות במעשיו משום מעידה חד-פעמית.

9. בפרשה שנדונה בפניי לא מכבר, מסר הנקבל, שהיה רופא עיניים מורשה, מספר פעמים, מרשמים לקבלת תרופות נרקוטיות, המוגדרות כסם מסוכן, בידי נרקומן, שכלל לא היה בטיפול. ועדת המשמעת המליצה להטיל עליו אמצעי משמעת של נזיפה.

המלצת הוועדה נדחתה על-ידי, תוך שקבעתי בזו הלשון:

"לדידי, שעה שענייננו בהתנהגות החוזרת על עצמה לא פחות משלוש פעמים לאורך תקופה ארוכה למדיי - מדובר ב"שיטה" ולא במעשה חריג או חד-פעמי. גם לא שוכנעתי עד תום ב'תום לבו' של הנקבל, וטענתו בדבר חששו מהתנהגות החולה אם לא ייתן לו את המרשם, איננה משכנעת כל עיקר.

...

אמצעי המשמעת בהם נקטה הוועדה כנגד הנקבל, אינם עומדים בשום יחס לחומרת מעשיו, לשיטתיות שבהם ולחריגה הבוטה מרמת ההתנהגות הנדרשת מרופא, בכלל, וממי שתחום מומחיותו ברפואת עיניים והוא עושה, משום מה, "הסבה" לטיפול בנרקומנים".

בסופו של דבר, החלטתי להתלות את רישיונו של הנקבל באותו מקרה למשך חדשיים.

10. הנקבל ערער על החלטה זו לבית המשפט המחוזי בירושלים, אשר החליט לדחות את הערעור ולאשר את העונש של התליית רישיון למשך חדשיים (עש"א 3104-09-12 ד"ר סוויד נ. כבוד השופט (בדימוס) אמנון סטרשנוב – מיום 24.1.13, טרם פורסם). ביהמ"ש קבע, בין היתר, בזו הלשון:

"לדעתו של המשיב, קלילות הדעת שבה נהג המערער, בדרך הפוגעת פגיעה חמורה בשלום הציבור וברמת המקצוע, מחייבת הטלת סנקציה מחמירה יותר מזו אשר עליה המליצה הוועדה, וזאת אף אם ב"כ המשיב הצטרף להמלצה זו בוועדה, ואף אם נסיבותיו האישיות של הנקבל היו מצדיקות כשלעצמן הקלה בענשו. תפקידו של השר במקרים אלה מתמקד בעיקר בקביעת מדיניות הענישה המשמעתית הראויה, ובהחלטה שניתנה במקרה דנן קבע

המשיב מדיניות ברורה וסבירה לחלוטין, לפיה יש לפעול לאפס סובלנות למתן מרשמים לתרופות ממכרות שלא בהתאם לנהלים המחייבים ותוך סטייה מרמת הזהירות המתבקשת. סיכומו של דבר, לא מצאתי כל פגם, ובוודאי לא פגם מהותי, בהחלטת המשיב להחמיר בענשו של המערער ולהעמידו על התלייה של חדשים במקום נזיפה...".

אכן, סבורני כי יש מקום לקבוע מדיניות של "אפס סובלנות" גם במקרים כגון דא, שעניינם מתן אישורים כוזבים על ביקורים במרפאה לצורך טיפול רפואי, שלא נעשה כלל, במטרה לאפשר למטופל להונות את רשויות אכיפת החוק, כבמקרה דנן.

11. אינני מתעלם כלל מנסיבותיו האישיות המיוחדות של הנקבל, אולם סבורני כי אין בנסיבות שכאלה, תהיינה מקלות ככל שתהיינה, כדי להוות "תעודת חסינות" מפני ענישה הולמת וראויה. פרקליט הייתי, גם שופט – ולא ראיתי נקבל או נאשם שאין לו נסיבות אישיות כבדות משקל, אשר יש בהן כדי להצדיק הקלה בענישה. הקלה בענישה כן – אך זאת במתחם הסבירות וההיגיון, ומבלי להזניח כליל את האינטרס הציבורי, כבמקרה דנן.

נסיבותיו האישיות של הנקבל, יש בהן כדי להשפיע במקרה זה על אורך תקופת ההתלייה – אך לא לבטלו מכל וכל. יתכן והיה מקום להחמיר בדינו של הנקבל מעבר למה שהנני עומד לעשות, אלמלא הנסיבות האישיות שלו, כפי שפירטה הוועדה, עמדתו של ב"כ הקובל, והעובדה שאין הערכאה הגבוהה נוטה למצות את הדין עם הנדון, לאחר שהטריבונל שדן בעניינו הקל הקלה משמעותית בענשו.

לפיכך, הנני מחליט להתלות את רשיונו של הנקבל, ד"ר ברנט רוטנברג, מלעסוק ברפואת שיניים למשך שלושים (30) יום, החל מיום 1.3.13.

ניתנה היום, 7.2.13, כז שבט התשע"ג.

המזכירות תעביר לצדדים העתק החלטה זו.

אמנון סטרשנוב, שופט (בדימוס)